

Επενδύσεις: Είκοσι "ναι" και "όχι" για το 2009 & 10

Το ερώτημα που βρίσκεται στο μυαλό της πλειονότητας των επενδυτών, είναι πώς να κρατήσει κάποιος ασφαλή και ανέπαφα τα κεφάλαια του, με την καταιγίδα στην οικονομία να έχει ήδη ξεσπάσει.

Το BusinessWeek κατέληξε σε 20 έξυπνες ιδέες από ειδικούς.
Του Ben Steverman

Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, είναι ύψιστης σημασίας να μπορεί να καταλήγει κάποιος στις σωστές χρηματοπιστωτικές απαντήσεις.

Το BusinessWeek ζήτησε από συμβούλους επενδύσεων για το τι θα πρέπει να κάνει ή να μην κάνει κάποιος με τα χρήματα του τον επόμενο χρόνο. Καθώς αποχαιρετάμε το επώδυνο 2008, αυτή η λίστα με τα πράγματα που πρέπει να γίνουν μέσα στο 2009 ίσως να φανεί βοηθητική:

1. Μην προσπαθείτε να προβλέψετε το μέλλον

Βρισκόμαστε στο μέσο προκλήσεων που είναι άνευ προηγουμένου και σύνθετες αναφέρει ο Femi Shote της Asset Harvest Group. Όποιος πιστεύει πως μπορεί να προβλέψει τα μελλούμενα, αυταπατάται συνέχισε ο ίδιος.

Οι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι συχνά ακούν από πελάτες τους να τους ρωτούν μήπως θα πρέπει να πουλήσουν τώρα τις μετοχές τους και να ξαναγοράσουν στον πάτο. Η απάντησή μου όταν το ακούω είναι δυνατόν να γνωρίζετε ποτέ θα πετύχει η αγορά πάτο τονίζει ο Trent Porter της Priority Financial Planning του Fort Collins.

2. Προσπαθήστε να έχετε όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα διαθέσιμα

Ακόμα και αν δεν ανησυχείτε πως θα χάσετε τη δουλειά σας, το να έχετε αποταμιεύσει χρήματα για καλό και για κακό θα σας βοηθήσει να κοιμάστε τα βράδια.

Υπάρχουν διαφορετικά σενάρια για το πόσα χρήματα πρέπει να έχετε διαθέσιμα. Ορισμένοι λένε 12.000 ή και περισσότερα ανά ενήλικα. Άλλοι πάλι πως θα πρέπει να είναι τα έξοδα διαβίωσης για τους επόμενους έξι με εννέα μήνες. Έχοντας στην άκρη χρήματα, δεν θα χρειαστεί να ρευστοποιήσετε επενδύσεις σας για να καλύψετε κάποια ανάγκη ή έξοδο.

3. Επενδύστε διεθνώς

Παρά το γεγονός πως η χρηματοπιστωτική κρίση ξεκίνησε από τις ΗΠΑ, ο τελευταίος χρόνος ήταν ένας από τους χειρότερους ανά τον κόσμο από επενδυτικής άποψης. Ο δείκτης διεθνώς αγοράς MSCI EAFE, έχει υποχωρήσει 43% φέτος, ενώ οι αναδυόμενες αγορές τα έχουν πάει ακόμα χειρότερα. Αμερικανοί επενδυτές που διαφοροποίησαν το χαρτοφυλάκιο τους στο εξωτερικό, έχουν επίσης πληγεί από την άνοδο του δολαρίου.

Ακόμα και μετά από ένα χρόνο σαν το 2008, οι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι υποστηρίζουν πως δεν είναι σωστό να εγκαταλείψουν οι επενδυτές τις διεθνείς επενδύσεις. Παρά το γεγονός πως ορισμένες βασικές οικονομίες του κόσμου, όπως της Κίνας έχουν πληγεί άσχημα, τα μακροπρόθεσμα οικονομικά fundamentals μοιάζουν καλύτερα από αυτά στις ΗΠΑ.

4. Μην προσπαθήσετε να ξεχωρίσετε μία μόνο επένδυση. Διαφοροποιηθείτε

Το να βάλετε όλα σας τα χρήματα σε μία μόνο μετοχή είναι επικίνδυνο, ειδικά σε καιρούς σαν τους τωρινούς που αναπάντεχη χρεοκοπία μπορεί να εξανεμίσει την αξία των χρημάτων σας.

Ο Robert Siegmann της Financial Management Group συνιστά στους πελάτες του να εξισορροπούν τα χαρτοφυλάκια τους μεταξύ πάγιων εισοδημάτων και μετοχών, με τη δεύτερη επιλογή να καλύπτει όλους τους κλάδους εταιρειών, μικρές, μεγάλες, αμερικανικές και διεθνείς. Μην προσπαθήσετε να παίξετε όλα τα λεφτά σας σε ένα γκανιάν ή σε μία ιδέα που μοιάζει κερδοφόρα. Διαφοροποιηθείτε σε όλους τους επενδυτικούς κλάδους και σε όλες τις αγορές ανέφερε ο ίδιος.

5. Σκεφθείτε την εξοικονόμηση ενέργειας

Ο Russell Francis της Portland Financial Advisors συστήνει στους επενδυτές να αξιοποιήσουν στο έπακρο την κυβερνητική στήριξη των 500 δολαρίων ανά οικογένεια για ενέργεια που θα δοθεί το 2009. Τα χρήματα δίνονται για ενίσχυση της μόνωσης σε κατοικίες ή την αντικατάσταση πορτών και για εν γένει επιδιορθώσεις στο σπίτι που θα συμβάλλουν στην εξοικονόμηση εξόδων για θέρμανση.

6. Μην σταματήσετε να επενδύετε στους αποταμιευτικούς λογαριασμούς σας

Ο Sidney Blum της GreenLight Fee Only Advisors αναφέρει πως: Όλο αγαπούν να επενδύουν στον αποταμιευτικό λογαριασμό τους όταν οι αγορές βρίσκονται στα υψηλά τους, ωστόσο πρέπει να συνεχίσουν να διοχετεύουν χρήματα σε αυτή την κατεύθυνση ακόμα και όταν οι αγορές είναι στα χαμηλά τους;

Ο ίδιος αναφέρει πως: Περισσότερα χρήματα κερδίζονται στον πάτο της αγοράς παρά στην κορυφή.

Ακόμα και οι πλέον απαισιόδοξοι υποστηρίζουν πως θα πρέπει να αξιοποιήσουν και όποιες άλλες προσφορές κάνουν οι εργοδότες στους εργαζομένους τους για συνεισφορά σε συνταξιοδοτικά ταμεία.

7. Ζήστε με λιγότερα. Κάντε οικονομία

Το να επενδύσετε στο μέλλον είναι δυνατό, μόνο εφόσον έχετε κομπόδεμα, το οποίο γίνεται μόνο αν αποταμιεύετε χρήματα στο τέλος κάθε μήνα. Δείτε το slide show του BusinessWeek με 25 τρόπους για να αποταμιεύετε κάθε μήνα.

8. Μην κάνετε απότομες κινήσεις

Προσπαθήστε να μην κάνετε ακραίες αλλαγές στο χαρτοφυλάκιο σας επειδή οι χρηματοπιστωτικές αγορές είναι ευμετάβλητες τονίζει ο χρηματοοικονομικός σύμβουλος William Howell. Κρατήστε το συνολικό επενδυτικό σας σχέδιο.

Σε τόσο ακραίο περιβάλλον, οι επενδυτικές αποφάσεις στηρίζονται στο συναίσθημα ή στο φόβο πως θα χάσετε τα χρήματα σας. Είναι πιθανό καλύτερο να αγνοήσετε την εισροή καθημερινών ειδήσεων και να ακολουθήσετε μακροπρόθεσμα

επενδυτικά σχέδια.

9. Αποπληρώστε τυχόν υπερβολικά χρέη σας

Αντί να επενδύετε τα χρήματά σας, ίσως θα πρέπει να αποφασίσετε να αποπληρώσετε πρώτα τα τυχόν χρέη σας και κυρίως αυτά με υψηλά επιτόκια ή όσα δεν εκπίπτουν από την εφορία. Με αυτό τον τρόπο, γλιτώνετε να πληρώσετε επιτόκια, εξοικονομώντας έτσι περισσότερα χρήματα από ό,τι θα είχατε εξασφαλίσει ειδικά.

Ο σύμβουλος επενδύσεων Stanley F. Ehrlich επισημαίνει πως η αποπληρωμή ενός δανείου για αυτοκίνητο με επιτόκιο 7% ισοδυναμεί απευθείας με απόδοση 7%, απόδοση που δεν είναι άμεσα διαθέσιμη διαμέσω των περισσότερων ειδών παγίων. Τα χρέη από πιστωτικές κάρτες είναι τόσο δαπανηρά που οι περισσότεροι σύμβουλοι αναφέρουν πως αυτά είναι τα πρώτα χρέη που θα έπρεπε να αποπληρωθεί ο κόσμος.

10. Μην χάνετε την πίστη σας στις μετοχές

Βάσει ιστορικής εμπειρίας, ορισμένες από τις καλύτερες περιόδους για χρηματιστηριακές αποδόσεις έχουν συμβεί κατά την περίοδο δύσκολων οικονομικών ή εποχών ή επισημαίνει ο Paul Winter της Five Seasons Financial Planning. Αν και όσοι πλησιάζουν στη συνταξιοδότηση τους δεν θα πρέπει να ρισκάρουν πολλά χρήματα στις ευμετάβλητες χρηματιστηριακές αγορές, όσοι επενδυτές ευελπιστούν σε γερό κομπόδεμα σε μακροπρόθεσμο διάστημα μπορούν να βρουν καλές επιλογές στην αγορά.

11. Παρακολουθήστε τις δαπάνες σας

Είναι πολύ εύκολο να χάσει κανείς τα μάτια του από το που δαπανά τα κεφάλαια του αναφέρει η Alexandra Ollinger της Truepoint Capital.

Ο G.M. Livingston III συμβουλεύει τους πελάτες να αγοράσουν λογισμικού τύπου Quicken για να παρακολουθούν τις δαπάνες τους. Ο περισσότερος κόσμος δεν ξέρει που χαλάει τα λεφτά του σχολιάζει ο ίδιος.

12. Μην πληρώσετε υψηλές προμήθειες

Δεν μετρά απλά πόσα χρήματα κερδίζετε από τις επενδύσεις σας, αλλά το πόσα τελικά σας μένουν στο χέρι μετά τα κόστη συναλλαγών και τις αμοιβές που καταβάλετε στους χρηματοπιστωτικούς συμβούλους και τους fund managers. Όταν οι αποδόσεις της αγοράς είναι μικρές ή σαν να μην υπάρχουν, προμήθειες 1%-2% ενδέχεται να πληγούν. Εσείς θα κρίνετε αν αξίζει ή όχι τον κόπο. Παράλληλα, τσεκάρτε προσφορές από εταιρείες με χαμηλές προμήθειες.

13. Ελέγξτε την πιστωτική φερεγγυότητα σας

Με την Fed να μειώνει τα επιτόκια των ομοσπονδιακών κεφαλαίων κοντά στο 0% και τους νομοθέτες των ΗΠΑ υπέρ του δέοντος πρόθυμοι να αναζωογονήσουν τη στεγαστική αγορά της χώρας, τα επιτόκια στα στεγαστικά δάνεια αναμένεται να υποχωρήσουν αισθητά το 2009. Αυτό θα αποτελεί σπουδαία ευκαιρία για την αναχρηματοδότηση του δανείου σας, αλλά μόνο αν έχετε υψηλή πιστωτική φερεγγυότητα. Ελέγξτε το πιστωτικό προφίλ σας για λάθη, αναφέρει ο Scott Beaudin της Pathway Financial Advisors. Η επιδιόρθωση προβλημάτων παίρνει χρόνο και δεν θα θέλατε να αλλάξετε το προφίλ εν μέσω περιόδου αιτήσεων για αναχρηματοδότηση στεγαστικού εξηγήει ο ίδιος. Οι τρεις ενώσεις καταναλωτών στις ΗΠΑ έχουν φτιάξει Website για να μπορεί ο καθένας να έχει πρόσβαση σε δωρεάν αντίτυπο της πιστωτικής του έκθεσης.

14. Μην υιοθετείτε αελαία συμπεριφορά

Να φοβάστε όταν οι άλλοι είναι άπληστοι, και να είστε άπληστοι όταν οι άλλοι φοβούνται υποστηρίζει ο θρυλικός μεγαλοεπενδυτής Warren Buffett. Ο Warren Ward, σύμβουλος της Columbus, προτείνει στους πελάτες του να περιορίσουν την έκθεση τους στην αγορά ομολόγων και μετοχών και να μην στραφούν στην ασφάλεια της διακράτησης χρημάτων ή των ομολόγων αμερικανικού δημοσίου, όπως κάνουν πολλοί άλλοι. Ακολουθήστε τη δική σας διαίσθηση και μην επιτρέψετε στον εαυτό σας να πανικοβληθεί και να προβεί σε τυχόν κινήσεις, για τις οποίες αργότερα θα μετανιώσει επισήμανε ο Ward.

15. Καταρτίστε επενδυτικό πλάνο και προϋπολογισμό, τα οποία να τηρήσετε στη συνέχεια

Μην διαλέγετε στην τύχη τον broker σας. Κάντε πρώτα τη μελέτη σας αναφέρει η Eileen Freiburger της ESF Financial Planning Group. Μιλήστε με συμβούλους για τα προσόντα τους, τις πιστοποιήσεις τους, το μορφωτικό τους ιστορικό, τις αμοιβές τους, την ηθική τους κτλ. Ψάξτε για αυτούς σε διαδικτυακές βάσεις δεδομένων. Το BrokerCheck είναι μία καλή αρχή.

18. Μην επενδύετε σε τίποτα που δεν κατανοείτε

Η χρηματοπιστωτική κρίση έχει αποδείξει και με το παραπάνω τους κινδύνους που υπάρχουν από την υπερβολική πολυπλοκότητα στον επενδυτικό κόσμο. Οι επενδυτές έχουν χάσει πολλά χρήματα από χρεόγραφα προερχόμενα από την τιτλοποίηση χαρτοφυλακίων πιστωτικών ή μη ενυπόθηκων δανείων (asset backed securities-ABS) και άλλων επενδύσεων, την ουσία των οποίων δεν κατάλαβαν ποτέ. Αν ο σύμβουλος σας ή ο broker σας δεν μπορεί να εξηγήσει επαρκώς τη φύση μιας επένδυσης μέσα σε λίγες προτάσεις, ίσως τότε αυτή η επένδυση να μην κάνει για εσάς.

19. Να είστε σίγουροι πως οι ασφαλείς επενδύσεις είναι όντως ασφαλείς

Ο J. Mark Joseph της Sentinel Wealth Management εμμένει σε υπερασφαλείς κυβερνητικά χρέη για τους πελάτες σταθερού εισοδήματος. Τα ομόλογα δημοσίου είναι για ασφάλεια, επομένως βεβαιωθείτε πως είναι όντως ασφαλή. Επειδή κάτι είναι σταθερού εισοδήματος δεν σημαίνει πως είναι και υποχρεωτικά ασφαλές.

Επίσης, σε περίπτωση που η τράπεζά σας ή η χρηματιστηριακή σας καταρρεύσει, να έχετε ελέγξει από πριν πως οι λογαριασμοί σας καλύπτονται από την Ομοσπονδιακή Εταιρεία Ασφάλισης Καταθέσεων (FDIC) και όχι μόνο.

20. Μην αναλαμβάνετε περισσότερο κίνδυνο από όσο αντέχετε

Ορισμένοι επενδυτές θα προσπαθήσουν να αντιδράσουν στις απώλειες του 2008, με το να υιοθετήσουν περισσότερο συνετή και συντηρητική στάση στο μέλλον. Ορισμένοι επενδυτές θα αντιδράσουν στις απώλειες του 2008 προσπαθώντας να είναι περισσότερο συνετοί και συντηρητικοί στο μέλλον. Άλλοι πάλι θα θελήσουν να πάρουν πίσω μέρος των απωλειών τους μέσω τολμηρών και επικίνδυνων στοιχημάτων.

Αυτό έχει συμβεί στον παρελθόν, αναφέρει η Elaine Scoggins της Merriman Berkman Next. Μετά την τεχνολογική φούσκα, οι επενδυτές στράφηκαν σωρηδόν στο real estate. Πρόκειται για κλασικό λάθος και το ένα επενδυτικό λάθος ακολουθεί το άλλο.

Ο τελευταίος χρόνος έχει δώσει στους επενδυτές μία ιδέα για το πόσο δύσκολες μπορούν να γίνουν οι συνθήκες στην αγορά. Στο μέλλον, οι επενδυτές ίσως να θέλουν να αξιολογήσουν το επίπεδο κινδύνου το οποίο είναι πρόθυμοι να αναλάβουν και το πόσο είναι πρόθυμοι να λάβουν για να πάρουν μεγάλες αποδόσεις.

Ο Steverman είναι δημοσιογράφος για την ενότητα. Επενδύσεις του BusinessWeek.

Ο προϋπολογισμός βοηθά στον έλεγχο των δαπανών σας και στην ενίσχυση των χρημάτων που αποταμιεύετε κάθε μήνα. Η ύπαρξη επενδυτικού σχεδίου εξασφαλίζει πως οι αποφάσεις σας δεν θα έχουν ίχνος παρορμητισμού ή συναισθήματος.

Επενδύσεων θεμελιώδη !

Συντάχθηκε από τον/την Admin

Η συστηματική επένδυση είναι ιδιαίτερα σημαντική σε περιόδους οικονομικών κρίσεων επισήμανε ο Ward.

16. Μην παραβλέψετε απαραίτητες ασφαλιστικές πληρωμές

Μπορείτε να εξοικονομήσετε χρήματα με το να αυξάνετε τις ασφαλιστικές πληρωμές που εκπίπτουν, ωστόσο αυτό μπορεί να σας αφήσει δίχως ρευστά διαθέσιμα μετά από σοβαρή εγχείρηση. Η πλήρης κάλυψη δεν είναι πάντα αναγκαία, αλλά φροντίστε να είστε προστατευμένοι από το χειριστό δυνατόν σενάριο.

17. Ελέγξτε το προφίλ του χρηματοπιστωτικού σας συμβούλου

Η σύλληψη του Bernard Madoff, που είδε το hedge fund του ύψους 50 δισ. δολαρίων να καταρρέει λόγω φερόμενου σχεδίου Ponzi, υποδηλώνει τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει κάποιος αν εξαρτάται από ένα μόνο άτομο για την διασφάλιση των χρημάτων του, είτε αυτό το πρόσωπο είναι fund manager είτε σύμβουλος επενδύσεων.